

stellingen
behorende bij het proefschrift

*Geven en nemen
de praktijk van postmortale orgaandonatie
een kritische beschouwing*

door
Erwin Julius Otto Kompanje

9 juni 1999

- 1 Zonder het belang van de transplantatiegeneeskunde zou de klinische hersendood niet als de dood van de mens worden beschouwd. (Dit proefschrift)
- 2 Door de klinische hersendood vast te stellen, markeert men het moment van onomkeerbare desintegratie van de belangrijkste functies van de hersenen bij een patiënt met een catastrofale hersenbeschadiging; het betekent de dood van de persoon (ontologisch en moreel oordeel), maar nog niet de dood van het menselijk organisme. (Dit proefschrift)
- 3 Met moderne intensive care maatregelen zoals de continue toediening van bepaalde hormonen kan de klinisch hersendode patiënt langer dan de vaak genoemde uren tot dagen lichamelijk 'in leven' gehouden worden. (Dit proefschrift)
- 4 Bij sommige patiënten die dood zijn verklaard conform de criteria en testen voor de whole-brain death functioneren onderdelen van de hypothalamus nog; het is daarom onterecht in deze gevallen te spreken over *'het volledig en definitief verlies van de functies van de hersenen, hersenstam en verlengde merg'*. Men kan echter wel met recht over 'death of the brain as a whole' spreken. (Dit proefschrift)
- 5 Als gevolg van sociaaldemografische en therapeutische maatregelen zal het aantal klinisch hersendode orgaandonoren in de nabije toekomst nog verder afnemen. (Dit proefschrift)
- 6 Patiënten bij wie op een spoedeisende hulp-afdeling na een vruchteloze poging tot resuscitatie de behandeling gestaakt wordt en bij wie in situ perfusie van de nieren wordt toegepast, kunnen in Nederland de belangrijkste bron van nieren voor transplantatie gaan vormen. (Dit proefschrift)
- 7 Mits respectvol uitgevoerd is een in situ perfusie van de nieren bij een patiënt met een algehele circulatiestilstand die geen expliciet 'nee' heeft laten vastleggen in het centrale donorregister een moreel te rechtvaardigen procedure, ook al hebben de nabestaanden nog geen toestemming kunnen geven voor uitname van de nieren. (Dit proefschrift)
- 8 Het al dan niet mogen verrichten van op orgaandonatie voorbereidende en orgaanpreserverende handelingen zou losgekoppeld moeten worden van het moment van vaststelling van de dood. (Dit proefschrift)

9 De meeste vernieuwingen in de wetenschap, vooral de radicale, zijn geïnitieerd en verdedigd door latergeborenen. Eerstgeborenen neigen ertoe nieuwe ideeën af te wijzen, vooral wanneer de vernieuwing reeds lang verdedigde principes omver blijkt te werpen.

Frank J. Sulloway, 1996
Born to rebel. Birth order, family dynamics and creative lives.

10 Het 'zwemmen met dolfijnen' vanuit therapeutische of recreatieve overwegingen is potentieel gevaarlijk voor zowel dolfijn als mens.

11 De pathologische afwijkingen welke soms aan thoracale en lumbale wervels van de witsnuitdolfijn (*Lagenorhynchus albirostris* Gray, 1846) worden gevonden en doorgaans als spondylosis deformans worden gediagnosticeerd zijn vaker het gevolg van seronegatieve spondyloarthritis.

Erwin J.O. Kompanje, 1999.
Considerations on the comparative pathology of the vertebrae in in Mysticeti and Odontoceti: evidence for the occurrence of discarthrosis, zygarthrosis, infectious spondylitis and spondyloarthritis. Zoologische mededelingen Leiden, 1999;73: 99-130

12 Het feit dat de laatste jaren steeds meer jonge mannelijke potvissen (*Physeter macrocephalus* Linnaeus, 1758) levend op de Noordzeekusten stranden, lijkt een teken dat de populatie zich, na het staken van de walvisjacht in de jaren zestig, weer hersteld heeft. Het is daarom een gunstig teken en als natuurlijke selectie van onsuccesvolle individuen op te vatten.

13 De term '*dysthanasie*' is ten onrechte uit medische woordenboeken verdwenen. Nog steeds sterven velen "*een langzame en pijnlijke dood door medische maatregelen*".

14 Met duizenden door de arts geziene beetwonden per jaar is de gedomesticeerde hond het enige voor de mens gevaarlijke 'vrijlopende' zoogdier in Nederland. '*Cave canem*' is dus geen overbodige waarschuwing.

15 Murphy is een van de trouwste bezoekers op een intensive care afdeling.